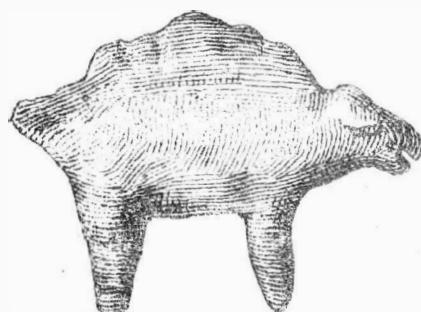

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV ČESkoslovenské AKADEMIE VĚD
pobočka v Brně

přehled
výzkumu
1959

BRNO 1960

PD 1520/1959 (1960.)

23243-60

Přehled výzkumu 1959

Vydává: Archeologický ústav ČSAV, pobočka v Brně,
Stalinovy sady 19/23.

Odpovědný redaktor: dr. Josef Poulik.

Výkonný redaktor: dr. Jiří Říhovský.

Redaktor: dr. Anna Medunová.

Překlady: prom. hist. R. Tichý a E. Tichá.

Kresby: Jaroslav Jaša.

Na titulní stránce: Hliněná figurka z pohanského obětiště
v Mikulčicích.

Vydáno jako rukopis - 300 kusů - neprodejné.

Únětický hrob v Dambořicích.

Při stavbě drůbežárny JZD v Dambořicích (okr. Kyjov) narazili dělníci na skrčenou kostru. Při zachraňovacím výzkumu byly zjištěny následující skutečnosti: Kostra ležela v hloubce 55 cm pod dnešním povrchem ve vrstvě hnědočerné humusovité hlíny těsně nad sprašovým podložím ve skrčené poloze hlavou k západu, obličejem k jihu. Byla to žena s velkými náušnicovými kruhy z tenkého bronzového drátu a třemi nádobkami; miska se čtyřmi lalokovitými výčnělkami při okraji stála před obličejem a dva další klenuté vložené do sebe před chodidly. Na pravé klíční kosti měla menší kostěnou jehlici a v menším koftličku dva zlomky pazourkových nástrojů.

Ein Aunjetitzer-Grab in Dambořice. Beim Baue eines Geflügelstabes wurde ein Skelettgrab der Aunjetitzer-Kultur gestört, das grosse Schlaftringe aus dänmem Bronzedraht, drei kleinere Gefässe und auf dem Schlüsselbein eine knöcherne Nadel enthielt.

Jiří Říhovský

Únětická kostra z Dambořic.

Při záchranné akci v Dambořicích (okr. Kyjov) odkryl J. Říhovský únětickou kostru. Postkraniální skelet je velmi silně poškozen, lebka však pouze mírně poškozena. Je středně robustní stavby, má otevřené lebeční švy, ale srostlou klínovětýlní štěrbimu, relief svalových úponů je středně silný.

V normě laterální má středně silnou glabellu (III.st.), klenuté čelo, protažený týl, protuberantia occipitalis externa je hrbolovitě vytvořena (2. st.), Bradavkové výběžky jsou malé, kořen nosu středně hluboký, profil obličeje orthognatní, silný alveolární prognatismus. Dolní čelist gracilní, středně vysoká brada, rovná, široká ramena dolní čelisti jsou nasazena šikmo.

Při pohledu zepředu má lebka středně široké čelo, středně velké nadočnicové oblouky, úzký kořen nosu, přilehlý jařmový oblouk, ostrý horní okraj očnice, gonia rovná.

V normě verticalis má obrys ovoidu, úzké čelo a obly týl. Lambdový šev je středně složitý, jsou v něm četné vsuté kůstky.

Zuby jsou silně obroušeny, někde je abradován celý email, skus kleštovitý, prořezání pravidelné.

Na poškozeném postkraňálním skeletu jsou patrny plně přirostlé epifysy. Stavba dlouhých kostí je gracilní, kloubní plochy jsou malé. Výška postavy byla vypočítána na 155,5 cm, tedy střední. Pánev je typicky ženského tvaru. Na obratlech je možno pozorovat těžkou spondylarthrosu, která zachvátila nejvíce bederní úsek páteře, pak krční, arthrotické změny jsou však patrný i na úseku hrudním. Lumbalisace páteřho bederního obratle.

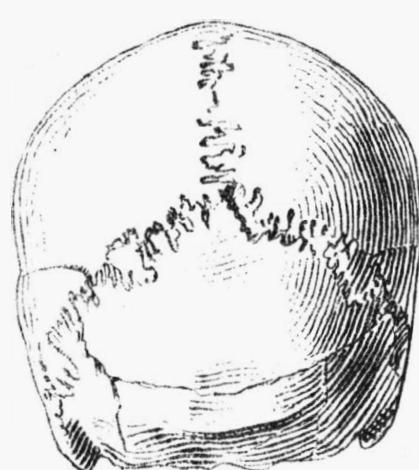
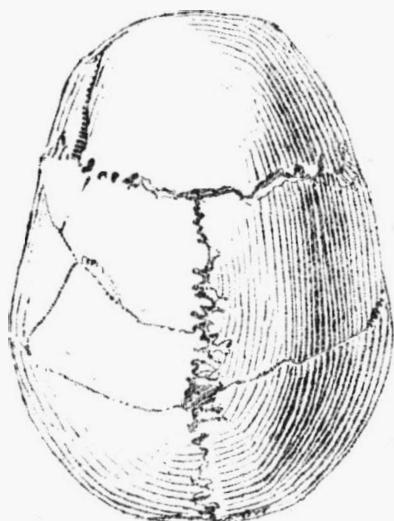
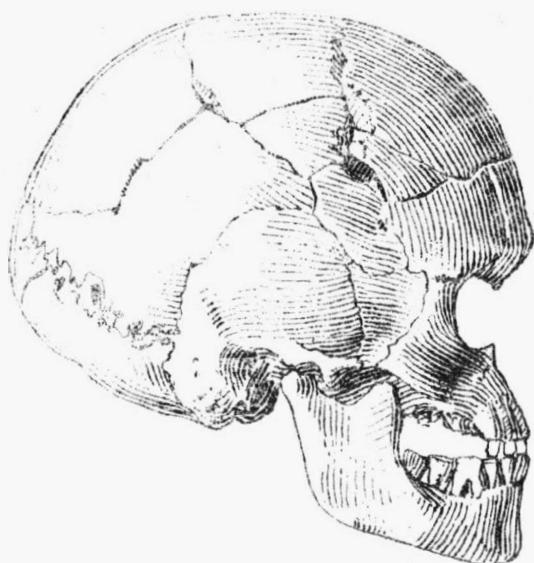
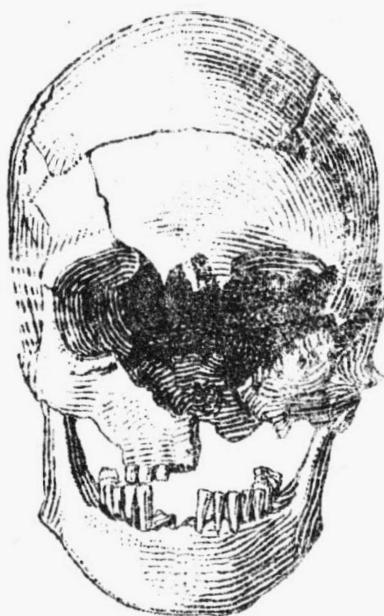
Na lebce bylo možno změřit tyto míry a z nich vypočítat indexy :

Největší délka lebky (1)	186 mm	velmi dlouhá
Délka base lebky (5)	100 mm	
Největší šířka lebky (8)	134 mm	úzká
Nejmenší šířka čela (9)	86 mm	
Šířka týlu (12)	106 mm	
Výška lebky (17)	137 mm	vysoká
Týlní tetiva (31)	99 mm	
Obvod lebky (23)	513 mm	
Kapacita lebky vypočítaná (38)	1416 ccm	
Délka obličeje (40)	95 mm	
Šířka bizygomatická (45)	123 mm	střední
Výška obličeje (47)	105 mm	krátký
Výška horního obličeje (48)	63 mm	krátký
Šířka očnice (51) P !	36 mm	
Výška očnice (52) P !	31 mm	
Výška nosu (55)	45 mm	
Vzdálenost kondylů mandibuly (65)	112 mm	
Vzdálenost úhlů mandibuly (66)	95 mm	
Výška brady (69)	29 mm	
Délkošířkový index (I 1)	72,1	dolichokran
Délkovýškový index (I 2)	73,7	orthokran
Šířkovýškový index (I 3)	102,2	akrokran
Frontoparietalní index (I 13)	64,2	stenometop
Týlní index (I 29)	93,4	vysoký
Obličejový index (I 38)	35,4	mesoprosop
Index horního obličeje (I 39)	51,2	mesen
Index očnice (I 42)	85,2 P!	hypskonch
Alveolární index (I 60)	95,0	orthognat
Kočkův výškový index	85,7	vysoký
Frontomandibulární index Škerl jův	110,5	eurymandibular

Morfologicky i metricky odpovídá lebka představě nordického typu. Wankeho metoda dává výsledek E (mediterrán) 68,7 %.

Určení : v únětickém hrobě v Dambořicích byla nalezena kost ra mladé ženy (adult.) nordického typu.

Ein Aunjetitzer Skelett aus Dambořice. Bei einer Rettungsaktion deckte J. Ríhovský das Skelett einer junger Frau nordischen Types ab. (adult.).

Damborice. Únetická lebka.